

Fremsat den 10. november 2016 af Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg

(Midlertidige lempelser af visse krav)

§ 1

I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

1. I § 39, stk. 1, ændres »jf. dog stk. 2-4« til: »jf. dog stk. 2-5«.

2. I § 39, stk. 2, ændres »12, 17« til: »12«.

3. I § 39 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder § 17 anvendelse fra den 1. juli 2022.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

4. § 41 affattes således:

»§ 41 Loven finder indtil den 1. juli 2027 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. De bygninger der er nævnt i stk. 1, kan i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027 anvendes, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Kreaturerne skal hvert år have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober. Kreaturerne kan dog holdes på stald,
  - a) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold,

- b) hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold,
  - c) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb, eller
  - d) hvis dyrene skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.
- 2) De i bindestalden anvendte bindsler skal give kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed.

Stk. 3. Den ansvarlige for bedriften skal påse, at der for flokken af kreaturer, jf. stk. 2, nr. 1, sker skriftlig registrering af,

- 1) hvilke datoer flokken har haft adgang til græsarealer, og
- 2) datoerne for opstaldning af flokken som følge af forhold, der er nævnt i stk. 2, nr. 1, litra a – c med angivelse af det konkrete forhold.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på opbundne kreaturer i bygninger som nævnt i stk. 1. § 13 finder anvendelse ved afgræsning af kreaturer, jf. stk. 2, nr. 1.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund for lovforslaget
3. Lovforslagets hovedpunkter
  - 3.1. Bindestalde
    - 3.1.1. Gældende ret
    - 3.1.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 3.2. Købørster
    - 3.2.1. Gældende ret
    - 3.2.2. Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at forlænge lovens overgangsordning for bindestalde, der kan opfylde visse dyrevelfærdsmæssige krav. Det foreslås, at overgangsordningen for bindestalde forlænges med fem år fra den 1. juli 2022 til den 1. juli 2027.

Bedrifter med bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som var taget i brug, da loven trådte i kraft den 1. juli 2010, er omfattet af en overgangsordning, der med en enkelt undtagelse udskyder lovens anvendelse på disse bygninger indtil den 1. juli 2022, herunder lovens forbud mod (med enkelte undtagelser) at binde køer. Bedrifterne vil efter forslaget kunne fortsætte driften af bindestalde i yderligere fem år indtil den 1. juli 2027, forudsat at nærmere fastsatte dyrevelfærdsmæssige krav til indretning og drift af bindestalden er opfyldt.

Formålet med lovforslaget er endvidere at udskyde kravet om, at køer skal have adgang til mindst én roterende købørste, for bedrifter, der er etableret før lovens ikrafttræden den 1. juli 2010. For disse bedrifter trådte dette krav i kraft den 1. juli 2016, men det foreslås, at kravet for disse bedrifter udskydes til at gælde fra den 1. juli 2022.

2. Baggrund for lovforslaget

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, der trådte i kraft den 1. juli 2010, indeholder en række overgangsordninger. Nogle krav (krav som ikke var forbundet med et stort investeringsbehov) trådte i kraft umiddelbart ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2010, mens andre krav først skal finde anvendelse efter udløbet af en overgangsperi-

ode, herunder for så vidt angår bedrifter, der allerede var etableret ved lovens ikrafttræden. Overgangsperioderne for de enkelte krav er af forskellig længde således, at krav med størst investeringsbehov har de længste overgangsperioder.

Miljø- og Fødevarerministeriet har i 2015 vurderet samtlige overgangsordninger med udgangspunkt i kvægerhvervets udvikling siden 2010, herunder vurderet dyrevelfærdsmæssige aspekter i forhold til mulighederne for en generel forlængelse af lovens overgangsordninger. På baggrund heraf vurderede ministeriet, at overgangsordningen for bindestalde ville kunne forlænges med fem år indtil den 1. juli 2027. Det er således ministeriets vurdering, at der er bindestalde, hvor dyrene kan opretholde et acceptabelt velfærdsniveau i en forlænget overgangsperiode, forudsat at nærmere fastsatte dyrevelfærdsmæssige krav til bindestaldens indretning og drift er opfyldt.

Ministeriet har endvidere med baggrund i erhvervets fortsatte vanskeligheder ved at finde finansiering til at foretage de nødvendige investeringer for at kunne efterleve lovens krav, herunder de krav, der trådte i kraft den 1. juli 2016, vurderet, at kravet om, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende købørste, kan udskydes for bedrifter, der er etableret før lovens ikrafttræden den 1. juli 2010. Det er ministeriets vurdering, at dette krav, der trådte i kraft den 1. juli 2016, kan udskydes i en periode frem til den 1. juli 2022 for de nævnte bedrifter, idet kravet ikke vedrører køernes basale behov for adgang til foder, vand eller hvile, men har til formål, at lette køernes pleje af deres pels.

I Danmark er der ifølge oplysninger fra Landbrug & Fødevarer i 2015 cirka 625 malkekvægbesætninger, der er opstaldet i bindestald, svarende til cirka 20 pct. af de danske malkekvægbedrifter. Køerne i disse bindestalde udgør ifølge

Landbrug & Fødevarer cirka 8 pct. af det samlede antal malkekøer i Danmark. Gennemsnitsstørrelsen af besætninger i bindestalde anslås til at være cirka 70 køer mod cirka gennemsnitligt 165 køer i øvrige malkekvægbesætninger. Landbrug & Fødevarer anslår, at cirka 200 malkekvægbesætninger vil kunne gøre brug af muligheden for at kunne fortsætte driften af en bindestald i yderligere fem år. Landbrug & Fødevarer anslår, at dyrene allerede kommer på græs om sommeren i cirka halvdelen af disse 200 besætninger.

Økologiske malkekvægbedrifter med under 70 køer kan med de gældende regler for økologisk malkekvæghold med tilladelse fra NaturErhvervstyrelsen gøre brug af bindestalde. Kreaturerne skal have adgang til afgræsning i græsnings-sæsonen. I 2014 anvendte alene 11 økologiske malkekvægbedrifter bindestald. De fleste af disse bedrifter er mindre bedrifter med 20-40 malkekøer. Forslaget vil med de gældende regler for økologiske malkekvægbedrifter indebære, at også økologiske malkekvægbedrifter med under 70 køer vil kunne fortsætte med brug af bindestald i yderligere fem år forudsat, at de opfylder de foreslåede dyrevelfærdsmæssige krav, der skal være opfyldt for at kunne fortsætte anvendelsen af en bindestald i yderligere fem år.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Bindestalde

3.1.1. Gældende ret

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg trådte i kraft den 1. juli 2010, men indeholder en række overgangsordninger, herunder ordninger som udskyder ikrafttræden af visse krav i forhold til bygninger, der var taget i brug ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2010 og i forhold til bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010. Loven bygger på anbefalinger i Arbejdsgruppen om hold af malkekvægs rapport om hold af malkekvæg fra februar 2009.

I henhold til lovens § 15 er det forbudt at binde køer. I henhold til lovens § 41, stk. 1, finder loven indtil den 1. juli 2022, med undtagelse af lovens § 6, ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010. Indtil den 1. juli 2022 finder forbuddet mod opbinding i § 15 således ikke anvendelse på bindestalde. Som konsekvens af overgangsbestemmelsen i lovens § 41, stk. 1, finder bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg heller ikke anvendelse på bindestalde indtil den 1. juli 2022, bortset fra § 45 i bekendtgørelsen, jf. lovens § 41, stk. 2.

Forbuddet i lovens § 6, stk. 1, mod at anvende stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers adfærd har fundet anvendelse på bindestalde siden lovens ikrafttræden den 1. juli 2010, jf. lovens § 41, stk. 2, men ifølge lovens § 6, stk. 2, kan miljø- og fødevareministeren fastsætte regler om, at forbuddet ikke gælder for visse anvendelser af nærmere an-

givne aggregater. Bemyndigelsen er udnyttet til i § 45 i bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg at fastsætte en bestemmelse om, at det indtil 1. juli 2022 er tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde.

Ved siden af lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg gælder dyreværnsloven, jf. lov bekendtgørelse nr. 1019 af 29. juni 2016, og regler fastsat i medfør af dyreværnsloven. Dyreværnsloven indeholder ikke særlige regler om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, men en række af lovens regler finder anvendelse på alle typer af dyrehold, herunder bl.a. bestemmelserne i lovens §§ 1-3.

Det fremgår af dyreværnslovens § 1, at dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Efter lovens § 2 skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

For så vidt angår rum eller arealer, hvor dyr holdes, følger det af lovens § 3, stk. 1, at rum eller arealer skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyr har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr finder anvendelse på hold af landbrugsdyr, herunder malkekvæg. Bekendtgørelsen indeholder minimumskrav, der altid skal være opfyldt ved hold af landbrugsdyr, medmindre strengere krav er fastsat i anden lovgivning, jf. bekendtgørelsens § 1. Bekendtgørelsen gennemfører Rådets direktiv 98/58/EF af 20. juli 1998 om beskyttelse af dyr, der holdes til landbrugsformål.

Bekendtgørelse nr. 35 af 11. januar 2016 om beskyttelse af kalve (kalvebekendtgørelsen) gennemfører Rådets direktiv 2008/119/EF af 18. december 2008 om fastsættelse af mindstekrav til beskyttelse af kalve (kodificeret udgave). Bekendtgørelsen finder anvendelse på bedrifter med kalve, der holdes indelukket med henblik på avl og opfedning, herunder i malkekvægbesætninger i bindestalde. Ved kalve forstås et kreatur på indtil 6 måneder. Af § 6 i bekendtgørelsen følger, at kalve ikke må bindes. Flokvis opstaldede kalve kan dog bindes i perioder på højst en time på det tidspunkt, hvor de fodres med mælk eller mælkeerstatning.

3.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det vil være dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt at forlænge overgangsperioden for visse bindestalde med fem år fra den 1. juli 2022 til den 1. juli 2027. Bindestalde er ofte staldbygninger fra før år 2000 og anvendes typisk til mindre besætninger. Køerne står bundet i en bås året rundt, medmindre de kommer på græs om sommeren. Selvom bindestalde generelt set er en staldtype, der er under afvikling, er det ministeriets vurdering, at der er bindestalde, hvor dyrene kan opretholde et acceptabelt velfærdsniveau, når der henses til de yderligere dyrevelfærdsmæssige krav, der i henhold til lovforslaget skal være opfyldt for at drift af en bindestald kan fortsætte i en forlænget overgangsperiode. Kravene udgør dels et nyt krav om, at kreaturerne i en bindestald skal på græs i sommerhalvåret og dels et krav om, at de i bindestalden anvendte bindsler skal give kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed.

Den gældende overgangsordning i lov om hold af malkekøer og afkom af malkekøer medfører, at lovens bestemmelser, bortset fra lovens § 6 vedrørende anvendelse af elektriske aggregater, ikke finder anvendelse på bindestalde frem til den 1. juli 2022. Ved forslaget om at forlænge overgangsordningen vil denne retstilstand fortsætte for de bindestalde, der opfylder forudsætningerne for at være omfattet af den forlængede overgangsordning. Det foreslås dog, at bestemmelsen i lovens § 13 vedrørende afgræsning skal finde anvendelse i forhold til disse bedrifter. I henhold til bestemmelsen må kreaturer først komme på græs, når vejrforhold, mark, græs og drivveje er egnede hertil. Ved ekstreme vejr-situationer skal kreaturer holdes på stald. I varme perioder skal alle kreaturer på afgræsningsarealet have mulighed for at få skygge eller have adgang til stald. Endvidere fremgår det af bestemmelsen, at kreaturer skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet. Ministeriet vurderer ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning, at der er behov for, at bestemmelsen finder anvendelse på bindestalde i en forlænget overgangsperiode i og med, at der i den foreslåede forlængede overgangsperiode stilles krav om, at køerne kommer på græs i sommerhalvåret.

Fortsat drift af en bindestald fra og med den 1. juli 2022 vil forudsætte, at nærmere fastlagte dyrevelfærdsmæssige krav til bindestaldens indretning og drift er opfyldt. De foreslåede krav omfatter følgende:

Det foreslås, at der skal være et krav om, at kreaturerne kommer på græs i sommerhalvåret. Der vil blive stillet krav om, at kreaturerne skal have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober.

Indenfor de 150 dage vil kreaturerne dog kunne holdes på stald, hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold, hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold eller hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt-

eller parasitangreb. Dyrene vil endvidere kunne holdes på stald hvis dyrene skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

I rapporten fra Arbejdsgruppen om hold af malkekøer fra februar 2009, der danner grundlag for den nuværende lov, anføres det, at undersøgelser vedrørende afgræsningens indvirkning på køers adfærd viser en række fordele ved afgræsning. Det anføres, at ved græsning har køerne mulighed for at bevæge sig uhindret i naturlig gang eller løb. Det anføres, at undersøgelser vedrørende afgræsningens indvirkning på sundhed viser, at der i forhold til forskellige sygdomme både findes fordele og ulemper ved afgræsning. Flertallet i arbejdsgruppen var af den opfattelse, at det er velfærdsmæssigt forsvarligt at opstalde malkekøer hele året i stalde, som lever op til de nye regler (reglerne i den nuværende lov). Arbejdsgruppen anbefalede, at det – med en passende overgangsordning – skulle forbydes at holde køer i bindestalde. Arbejdsgruppen anbefalede også, at der i overgangsperioden blev stillet krav om, at køer i bindestalde skal have adgang til græsarealer i sommerperioden. Dette krav kom dog ikke med i den nuværende lov, men Miljø- og Fødevareministeriet vurderer ud fra en dyrevelfærdsmæssig betragtning, at det vil være hensigtsmæssigt at stille krav om afgræsning i sommerhalvåret for kreaturer opstaldet i bindestalde i en forlænget overgangsperiode.

Det foreslåede krav om afgræsning svarer til, hvad der gælder i udfasningsperioden for anvendelsen af fuldspaltegulve for kviekalve og kvier, jf. lovens § 42.

At det kun vil være bestemmelserne i §§ 6 og 13, men derimod ikke de øvrige bestemmelser i loven, som vil finde anvendelse på bindestalde i en forlænget overgangsordning, vil indebære, at ungdyr, der holdes på fuldspaltegulve i en bindestald, vil kunne fortsætte med at blive holdt på fuldspaltegulve indtil den 1. juli 2027. Ifølge lovens § 30 må ungdyr ikke holdes på fuldspaltegulv. Ifølge lovens § 39, stk. 3, der bliver stk. 4, finder § 30 anvendelse fra den 1. juli 2024 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010. Dette vil ikke være tilfældet for bindestalde, som bliver omfattet af den foreslåede overgangsordning, eftersom loven – herunder § 30 – først vil finde anvendelse på disse bindestalde fra den 1. juli 2027. Forlængelsen af overgangsordningen for ungdyr på fuldspaltegulve vil alene omfatte ungdyr i bindestalde.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det vil være acceptabelt i yderligere tre år at tillade, at ungdyr opstaldet i bindestalde kan holdes på fuldspaltegulve i modsætning til ungdyr i andre stalde. Såfremt dette ikke bliver muligt, vil det indebære, at langt færre landmænd vil kunne gøre brug af den forlængede overgangsordning for bindestalde, idet det ikke vurderes realistisk, at landmænd med bindestalde vil have økonomisk mulighed for at investere i ændring af

en del af en stald, der i øvrigt med den nuværende indretning af stalden (som bindestald) alene vil kunne anvendes indtil 1. juli 2027.

Der vil for flokken af kreaturer skulle ske registrering af, hvilke datoer kreaturerne (flokkene) har haft adgang til græsarealer og datoerne for opstaldning af kreaturerne (flokkene) som følge af de forhold, der er nævnt i forslaget til § 41, stk. 2, nr. 1, litra a – c. Kravene om registrering svarer til, hvad der er gældende i forhold til kviekalve og kvier, jf. den gældende lovs § 42, stk. 3, dog således, at det foreslås, at registrering i den forlængede overgangsperiode alene skal ske i forhold til flokken af kreaturer og ikke i forhold til det enkelte kreatur.

Det foreslås dernæst med § 41, stk. 2, nr. 2, at der bliver stillet krav om, at de i bindestalden anvendte bindsler giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed. Ifølge oplysninger fra Landbrug & Fødevarer er der i Danmark kun ganske få besætninger med de såkaldte stangbindsler. Landbrug & Fødevarer anslår, at mellem 1 og 10 besætninger fortsat anvender disse bindsler, som efter ministeriets opfattelse ikke bør finde anvendelse i en forlænget overgangsperiode. Ifølge Landbrug & Fødevarer anvendes der i de fleste bindestalde bindsler med halsrem af blødt materiale, hvilket efter ministeriets opfattelse vil være dyrevelfærdsmæssigt acceptabelt i en forlænget overgangsperiode, forudsat, at bindslerne anvendes korrekt. Med bindsler, der giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed, vil kreaturerne kunne lægge og rejse sig normalt. Anvendelse af såkaldte stangbindsler eller tilsvarende bindsler anses ikke at opfylde kravet om fornøden bevægelsesfrihed.

Det fremgår af § 45 i bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, at det er tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde. Bestemmelsen i § 45, der er fastsat i henhold til bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 6, stk. 2, vil blive videreført til at gælde for de bindestalde, der vil være omfattet af den forlængede overgangsordning. I den forbindelse vil det blive præciseret, at bestemmelsen kun gælder opbundne kreaturer.

Fortsat drift af bindestalde i yderligere fem år fra og med den 1. juli 2022 vil kunne ske, uden at den enkelte landmand skal ansøge om tilladelse hertil. Det vil være op til den enkelte landmand selv at sikre, at de dyrevelfærdsmæssige krav for fortsat drift af bindestalden, jf. ovenfor, er opfyldt. Om kravene for fortsat drift som bindestald er opfyldt vil blive kontrolleret ud fra en konkret vurdering i det enkelte tilfælde som led i Fødevarestyrelsens kontrol med malkekvægsbesætninger, såfremt besætningen udpeges til kontrol.

3.2. Kobørster

3.2.1. Gældende ret

Lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg trådte i kraft den 1. juli 2010, men indeholder en række overgangsordninger, herunder ordninger som udskyder ikrafttræden af visse krav i forhold til bygninger, der var taget i brug ved lovens ikrafttræden den 1. juli 2010 og i forhold til bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010. Loven bygger på anbefalinger i Arbejdsgruppen om hold af malkekvægs rapport om hold af malkekvæg fra februar 2009.

Af lovens § 17 fremgår, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende kobørste. Hvis besætningen er på mere end 50 køer, skal der være mindst én roterende kobørste pr. 50 køer. Ved beregning af kravet til antallet af kobørster afrundes til nærmeste hele antal kobørster. Dette betyder, at der på en bedrift med f.eks. 130 køer skal være mindst tre roterende kobørster. Bestemmelsen skal sikre, at køerne har mulighed for at udøve komfortadfærd, dvs. adfærd, der øger køernes kropslige velbefindende.

For bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010 har kravet i § 17 fundet anvendelse fra den 1. juli 2016, jf. lovens § 39, stk. 2. For bedrifter etableret fra og med den 1. juli 2010 har kravet i § 17 fundet anvendelse fra lovens ikrafttræden den 1. juli 2010.

3.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at det vil være dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt, at udskyde kravet om roterende kobørster for bedrifter etableret før den 1. juli 2010 i en periode frem til den 1. juli 2022. Formålet med kravet om kobørster er, at køerne skal have mulighed for komfortadfærd, dvs. adfærd, der øger køernes kropslige velbefindende. Selvom kobørster er gavnlige for køernes komfortadfærd, vurderes det at være dyrevelfærdsmæssigt forsvarligt at udskyde kravet indtil 1. juli 2022.

I henhold til bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægsbesætninger (bekendtgørelse nr. 34 af 11. januar 2016) skal den ansvarlige for en kvægsbesætning indgå aftale med en praktiserende dyrlæge om obligatorisk sundhedsrådgivning, hvis antallet af kvæg på CHR-nummeret (på stald eller udegående) pr. 31. december i det forudgående år er større eller lig med en eller flere af følgende tærskelværdier: 1) 100 køer eller 2) 200 handyr og hundyr, der endnu ikke har kælvet. Der vil i de praktiserende dyrlægers sundhedsrådgivning indgå en vurdering af, om dyrevelfærden er tilstrækkelig for så vidt angår køers adgang til at udføre tilstrækkelig hudpleje.

De bedrifter, som ikke er underlagt kravet om sundhedsrådgivningsaftaler kan frivilligt indgå en aftale med en praktiserende dyrlæge, jf. bekendtgørelsens § 6. Under 5 pct. af malkekøerne står i besætninger uden en sundhedsrådgivningsaftale, hvilket i 2016 anslås til at omfatte cirka 27.500 køer.

Disse bedrifter vil dog stadig være underlagt de generelle bestemmelser om dyrevelfærd som f.eks. bestemmelserne i §§ 1-3 i dyreværnsloven.

Det bemærkes, at bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg indeholder krav om, at ungdyr og kalve, der opstaldes i grupper, skal have adgang til at udføre hudpleje, jf. bekendtgørelsens §§ 39-40. Bekendtgørelsen vil blive ændret således, at kravet om hudpleje for ungdyr og kalve, der opstaldes i grupper, vil få en tilsvarende overgangsordning som den for malkekøer foreslåede.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. Der gennemføres allerede velfærdskontrol i malkekvægsbesætninger med henblik på at undersøge, om gældende ret overholdes. Det antages ikke, at den fremtidige kontrol af bindestalde, herunder kontrol af opfyldelsen af de dyrevelfærdsmæssige krav, der bliver stillet som vilkår for fortsat drift af en bindestald i en forlænget overgangsperiode, vil indebære et øget ressourceforbrug af betydning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at medføre både økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervet.

De økonomiske konsekvenser består i, at blandt de bedrifter, der ønsker at fortsætte driften af en bindestald i den forlængede overgangsperiode, vil der være bedrifter, der vil skulle foretage direkte investeringer, dels som følge af kravet om at kreaturerne i bindestalden kommer på græs i sommerhalvåret, og dels som følge af kravet, om at de i bindestalden anvendte bindsler giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed.

I forhold til kravet om, at kreaturerne i bindestalden kommer på græs i sommerhalvåret, vil der skulle foretages investeringer i etablering af drivvej til græsarealer, hegning og adgang til vand og/eller tilkøb af arealer til afgræsning. Det vurderes, at cirka 200 malkekvægsbesætninger vil kunne gøre brug af muligheden for at kunne fortsætte driften af en bindestald i yderligere fem år, og at dyrene allerede kommer på græs om sommeren i cirka halvdelen af disse besætninger. Det er ikke muligt at vurdere hvor mange ud af de cirka 100 besætninger, der endnu ikke har køerne på græs, som skal foretage investeringer. I forhold til kravet om, at de anvendte bindsler skal give kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed, vil der også være bedrifter, hvor der vil være behov for udskiftning af bindsler. Det vurderes dog, at dette krav vil omfatte ganske få bedrifter, og at udgiften per bedrift vil være marginal.

De administrative konsekvenser for erhvervet består i, at der ved fortsat drift af bindestalde vil være et krav om, at landmanden registrerer, hvornår flokken af kreaturer er på græs, og hvornår den holdes på stald, i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober. Registreringen vil kunne foretages i en notesbog og skønnes at ville tage kort tid per sæson per bedrift. I forhold til udskydelse af kravet om køers adgang til kobørster indtil den 1. juli 2022 (for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010) vil der som en del af sundhedsrådgivningen, der udføres af de praktiserende dyrlæger, indgå en vurdering af, om dyrevelfærden er tilstrækkelig for så vidt angår køers adgang til at udføre tilstrækkelig hudpleje på bedrifter, der ikke har opsat kobørster. Det kan ikke udelukkes, at dette vil kunne indebære en mindre meromkostning for landmanden til dyrlæge. Dette vil ikke berøre besætninger, der ikke måtte have en sundhedsrådgivningsaftale.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering, som har vurderet, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt for erhvervslivet. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

Samlet set vurderes forlængelsen af overgangsordningen for bindestalde med fem år at indebære en lempelse for bedrifter med bindestalde, idet der vil være en række bedrifter, der vil kunne fortsætte driften af bindestalden i en forlænget overgangsperiode. Dels vil der være bedrifter, som kan vente med at investere i ny stald indtil 2027, dels vil der være bedrifter, som vil få forlænget levetid, idet de pågældende ejere ellers ville være stoppet med produktionen i 2022 (typisk ældre landmænd). Endelig kan der være yngre landmænd, der får en mulighed for at etablere sig med en bindestald og som så vil have yderligere fem år til at forberede de investeringer, der skal til når bindestalde bliver udfaset for at kunne opfylde kravene i loven. Dermed udskydes en række større investeringer til eksempelvis etablering af nye staldanlæg.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser af betydning.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 14. oktober til den 28. oktober 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: A-consult a/s, Advokatrådet, ALECTIA, Alternativfondet, Anticimex, Arbejdsgiverforeningen for konditorer, bagere og chokolademagere (AKBC), A/S Mortalin, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Astma- og Allergiforbundet, Bager- og Konditormestre i Danmark, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Brancheforeningen for farmaceutiske industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen for Kaffe og The (Niels Gade), Brancheforeningen for Lægemiddelvirksomheder i Danmark (LIF), Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Bureau Veritas, Cbfood ApS, Center for Miljø og Toksikologi på DHI Vand-Miljø-Sundhed, CIBIS – Fødevarerådgivning, Coop Danmark, Dacopa, DAKA, DAKOFO, Danish Seafood Association (DSA), Dankost ApS, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Farve- og Lakindustri (FDLF), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Restauranter og Caféer, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Akvakultur, Dansk Akvarieunion, Dansk Erhverv, Dansk Fødevarerupport, Dansk Fåreavl, Dansk Galop, Dansk Gede Union, Dansk Hunderegister, Dansk Kennel Klub, Dansk Kvæg, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Primat Sammenslutning, Dansk Ride Forbund, Dansk Skaldyrcenter, Dansk Supermarked, Dansk Terrier Klub, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Travsports Centralforbund, Dansk Træforening, Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Lammeproducenter, Danske Læskedrik Fabrikker, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Universiteter, DAZA (Danske Zoologiske Haver og Akvarier), DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, De Samvirkende Købmænd, De Samvirkende Købmænd (Anne-Marie Jensen Kerstens), Den Danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyrlægeforening, Det Danske Fjerkræraad, Det Dyreetiske Råd, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet – KU, Det Veterinære Sundhedsråd, DFO - Dansk Flavour Organisation, DHI - Center for Miljø og Toksikologi, DI Fødevarer, DI Handel, Diabetesforeningen, DTU – Fødevarerinstitutionen, DTU – Veterinærinstitutionen, DOSO – DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation, Dyrefondet, Dyreforsøgstilsynet, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Alle Dyrs Ret, E-Brankekoden ApS, Ecom v/Kim Iversen, EFSA - Effektiv Food Safety Advise, Elite Food Aps, Em-

ballageindustrien, EMCON, Erhvervsstyrelsen (Team Effektiv Regulering), eSmiley, Eurofins Steins Laboratorium, Faglig Fælles Forbund 3F, Fairtrade Mærket, FEHA, Felis Danica, Fokus på Dyr, Foodcare, Food Diagnostics ApS, FoodEfficiency, Forbrugerrådet Tænk, Force Technology, Foreningen af Danske Spiritusfabrikker, Foreningen af Fiskeauktioner og Samlecentraler i Danmark, Foreningen af Tilsynsfunktionærer, Foreningen Fair Dog, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug (*biodynamisk*), Foreningen for Katten, Foreningen Muslingeerhvervet (FME), Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, FS-C.dk (Food Safety Consult), Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, FødevarerDanmark, FødevarerExpert, Fødevarergruppen, Fødevarerkonceptet, Fødevarer til Medicinske Formål (FMF), Gigtforeningen, Greenpeace Danmark, Grøn Hverdag, Hatting-KS A/S, HELSAM, Helsebranchens Leverandørforening, Hestens Værn, Hjerteforeningen, HORESTA, HygiejneGruppen, Hygiejne Konsulent, Højmarklaboratoriet a/s, International Transport Danmark, Kantineledernes Landsklub, Kelsen Group, KGH customs services Danmark, KGH customs services Sverige, KL, Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Kliniske Diætister, København Fur, Komply A/S, Kontrolgruppen, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kost, Motion & Sund fornuft (KMS), Kost og Ernæringsforbundet, Kræftens Bekæmpelse, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen Danske Fugleforeninger (LDF), Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Frie Bønder - Levende Land, Landsforeningen Komiteén mod Dyreforsøg, Landskontoret for Heste, Lolex aps, Maistic Bio Group, Marine Ingredients, Mejeriforeningen, Møllers Fødevarerådgivning, Nemhygiejne, Ninkovich Consult ApS v/ Dyrlæge Ognjen Ninkovic, NOAHs Sekretariat (noah), NOPALAX, Nyt Hesteliv, Nærbutikkernes Landsforening, OASA, Plastindustrien i Danmark, Poul Kjaerulff, Professionshøjskolerne, QESH Consult, Q-food ApS, QMS-Consult, Rådet for Dyreforsøg, Rådet for Hovpleje og Hestebeslag, Sammark, Sedan, SEGES, Sills & Løndal Rådgivning, Aps, Smiley-One, SPF-Danmark, Stop Spild Af Mad, Strømmen Vordingborg Produktions-skole, SundhedsRådet, Teknologisk Institut, Tonny Møldrup, Veterinærmedicinsk Industriforening, Videncenter for Svineproduktion, World Animal Protection Danmark og Økologisk Landsforening.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindredgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ja. Samlet set vurderes lovforslaget at være en lempelse for erhvervet i form af muligheden for at udskyde investeringer.	Der vil være økonomiske konsekvenser forbundet med lovforslaget i form af investeringer til opfyldelse af krav for at kunne fortsætte driften af en bindestald i den forlængede overgangsperiode. Samlet set vurderes forslaget at være en lempelse for erhvervet.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Der vil være mindre administrative konsekvenser forbundet med lovforslaget. Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering har vurderet, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt for erhvervslivet. Samlet set vurderes forslaget at være en lempelse for erhvervet.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen af betydning
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

der er etableret før den 1. juli 2010, har kravet fundet anvendelse siden den 1. juli 2016.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I henhold til den gældende lovs § 39, stk. 1, finder loven først anvendelse fra den 1. juli 2014 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, dog således, at der i henhold til § 39, stk. 2-4, er fastsat andre ikrafttrædelsesdatoer for visse af lovens bestemmelser, herunder for kravet i lovens § 17.

I henhold til § 17 i loven, er det et krav, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende køørste. Hvis besætningen er på mere end 50 køer, skal der være mindst én roterende køørste pr. 50 køer. Ved beregning af kravet til antallet af roterende køørster afrundes til nærmeste hele antal køørster. Dette betyder, at der på en bedrift med f.eks. 130 køer skal være mindst tre roterende køørster. For bedrifter,

Den foreslåede ændring af § 39, stk. 1, således at der i bestemmelsen henvises til stk. 2-5, er en konsekvens af, at der i § 39 indsættes et nyt stk. 3, jf. nedenfor til nr. 3.

Til nr. 2

I henhold til den gældende lovs § 39, stk. 2, finder kravet i lovens § 17 om, at køer skal have adgang til mindst én roterende køørste anvendelse fra den 1. juli 2016 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010. Kravet er således trådt i kraft for disse bedrifter.

Ved den foreslåede ændring af § 39, stk. 2, udgår henvisningen til § 17, og der indsættes i stedet et nyt stk. 3 i § 39 med en ny overgangsordning for kravet i § 17 om køers adgang til mindst én roterende køørste for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, jf. nedenfor til nr. 3. § 17 vil således ved lovens ikrafttræden ikke længere være omfattet af overgangsbestemmelsen i § 39, stk. 2, men derimod af overgangsbestemmelsen i det nyafattede stk. 3.

Til nr. 3

Det foreslås med indsættelsen af et nyt *stk. 3* i § 39, at kravet i lovens § 17 om, at køer altid skal have adgang til mindst én roterende kobørste, finder anvendelse fra den 1. juli 2022 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010. Der foreslås dermed en ny overgangsordning for kravet i § 17 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010.

Sager om overtrædelse af § 17, der måtte opstå i perioden frem til lovens ikrafttræden, vil skulle behandles efter de gældende regler.

Den foreslåede ændring af ikrafttrædelsestidspunktet for § 17 for bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010 vil medføre, at der ikke efter lovens ikrafttræden kan indledes straf- forfølgning af bedriftsansvarlige, der har modtaget påbud for manglende efterlevelse af kravet i § 17. Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at bedriftsansvarlige, hvis straffesag endnu ikke er endeligt pådømt ved bestemmelsens ikrafttræden, ikke kan straffes, jf. straffelovens § 3, stk. 1. Det følger endvidere af straffelovens § 3, stk. 2, at allerede idømte, men endnu ikke fuldbyrdede straffe for manglende efterkommelse af et sådant påbud, ikke skal fuldbyrdes. Det gælder også for endnu ikke betalte bøder for manglende efterkommelse af et påbud for manglende efterlevelse af kravet i § 17.

Der vil for de nævnte bedrifter som en del af sundhedsrådgivningen, som udføres af de praktiserende dyrlæger i medfør af bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger (bekendtgørelse nr. 34 af 11. januar 2016), indgå en vurdering af, om dyrevelfærden er tilstrækkelig for så vidt angår køers adgang til at udføre tilstrækkelig hudpleje.

Sundhedsrådgivningsaftaler er kun obligatorisk for kvægbesætninger hvis antallet af kvæg på CHR-nummeret (på stald eller udegående) pr. 31. december i det forudgående år er større eller lig med en af eller flere af følgende tærskelværdier: 1) 100 køer eller 2) 200 handyr og hundyr, der endnu ikke har kælvet, jf. § 5 i bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger. Kvægbesætninger med færre dyr end de nævnte kan dog indgå frivillige sundhedsrådgivningsaftaler, jf. § 6 i bekendtgørelsen. Under 5 pct. af malkekøerne står i besætninger uden sundhedsrådgivningsaftale, hvilket i 2016 anslås til at udgøre cirka 27.500 køer. Disse besætninger vil dog stadig være underlagt de generelle regler om dyrevelfærd, bl.a. bestemmelserne i §§ 1-3 i dyreværnsloven.

Til nr. 4

I henhold til den gældende lovs § 41, stk. 1, finder loven indtil den 1. juli 2022 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010. Dog finder bestemmelsen i lovens § 6 anvendelse på de nævnte bygninger. Dette fremgår af den gældende lovs § 41, stk. 2.

Den nye affattelse af § 41 forlænger overgangsordningen for bindestalde med fem år således, at bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, fortsat kan anvendes som bindestalde i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027. Dette forudsætter dog, at den enkelte bedrift opfylder de krav, der er nævnt i det foreslåede stk. 2.

I det foreslåede *stk. 2, nr. 1*, fastsættes krav om, at kreaturerne i bindestalde i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027 kommer på græs i sommerhalvåret. Kreaturerne skal have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober.

Kravet om afgræsning i sommerhalvåret omfatter alle kreaturer i bindestalden, dvs. også f.eks. kviekalve, kvier og tyre, der ikke er opbundet.

Kravet om afgræsning gælder ikke, hvis en af de grunde til at kunne holde dyr på stald, som er nævnt i det foreslåede *stk. 2, nr. 1, litra a – d*, er opfyldt. Kreaturerne vil således indenfor de 150 dage kunne holdes på stald, hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold, hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold eller, hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb. Dyrene vil endvidere kunne holdes på stald, hvis de skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

Kravet om afgræsning i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober svarer til, hvad der gælder for kviekalve og kvier i udfasningsperioden for anvendelsen af fuldspaltegulve på bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, jf. lovens § 42.

Med § 41, *stk. 2, nr. 2*, foreslås et krav om, at de i bindestalden anvendte bindsler skal give kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed. Anvendelse af bindsler med halsrem af blødt materiale eller andre bindsler, der giver dyrene tilsvarende fornøden bevægelsesfrihed, vil opfylde kravet, forudsat at bindslerne anvendes korrekt. Med bindsler, der giver kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed, vil kreaturerne kunne lægge og rejse sig normalt. Anvendelse af såkaldte stangbindsler eller tilsvarende bindsler anses ikke for at opfylde kravet om fornøden bevægelsesfrihed.

Med henblik på at sikre overholdelsen af kravet om afgræsning skal der ifølge det foreslåede *stk. 3* for flokken af kreaturer ske registrering af, hvilke datoer kreaturerne (flokken) har haft adgang til græsarealer og datoerne for opstaldning af kreaturerne (flokken) som følge af de grunde, der er nævnt i det foreslåede *stk. 2, nr. 1, litra a – c*, med angivelse af det konkrete forhold. Registreringen kan f.eks. ske i en notesbog, men det forudsættes, at registreringen sker skriftligt.

Kravene om registrering svarer til, hvad der gælder i udfasningsperioden for anvendelsen af fuldspaltegulve til kviekalve og kvier på bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, jf. lovens § 42, *stk. 3*. Dog foreslås det, at registrering alene skal ske i forhold til flokken af kreaturer og ikke i forhold til det enkelte kreatur. Der er således ikke som for kviekalve og kvier krav om registrering, når enkelte dyr holdes inde på grund af inseminering, undersøgelse m.m.. Såfremt et enkelt dyr eller enkelte dyr står inde, vil landmanden til enhver tid i forbindelse med eventuel kontrol skulle kunne redegøre for, hvorfor dyret eller dyrene står inde i stedet for at være på græs.

Forlængelsen af overgangsordningen for bindestalde indebærer i den foreslåede udformning, at lovens bestemmelser, på nær bestemmelserne i §§ 6, 13 og 41, ikke finder anvendelse på bindestalde, der fortsætter driften i den forlængede overgangsordning.

Ifølge det foreslåede *stk. 4* finder § 6 i loven også anvendelse på bindestalde, der vil være i fortsat drift i den forlængede overgangsperiode. Forbuddet i lovens § 6, *stk. 1*, mod at anvende stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers adfærd finder anvendelse på bindestalde, ligesom bemyndigelsesbestemmelsen i lovens § 6, *stk. 2*, finder anvendelse. I henhold til § 6, *stk. 2*, kan miljø- og fødevareministeren fastsætte regler om, at forbuddet ikke gælder for anvendelse af visse nærmere angivne aggregater. I henhold til denne bemyndigelsesbestemmelse er der i § 45 i bekendtgørelse om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg fastsat en bestemmelse om, at det indtil den 1. juli 2022 er tilladt at anvende stødgivende elektriske aggregater (kotrænere) til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde. Anvendelsen af denne bestemmelse vil blive forlænget til at gælde for bindestalde omfattet af den forlængede overgangsordning, dog således at det vil blive præciseret, at anvendelse af stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers gødningsafsætning i bindestalde alene vil gælde for opbundne kreaturer. Dette indebærer, at stødgivende elektriske aggregater til at styre kreaturers gødningsafsætning ikke vil kunne anvendes på ikke-opbundne kreaturer i bindestalde.

Ifølge det foreslåede *stk. 4* vil lovens § 13 vedrørende afgræsning gælde for bindestalde, omfattet af den forlængede overgangsordning. Bestemmelsen indebærer, at kreaturer først må komme på græs, når vejrforhold, mark, græs og drivveje er egnede hertil. Endvidere skal drivveje bestå af farbart underlag. Herved forstås, at de skal bestå af en bund af f.eks. sten, grus, sand eller træflis, eventuelt med belægning af beton mm., for at undgå klov- og lemmelidelser.

Ifølge § 13, *stk. 2*, skal kreaturerne holdes på stald i ekstreme vejr situationer, og ifølge § 13, *stk. 3* skal alle kreaturer på afgræsningsarealet have mulighed for i varme perioder at gå i skygge eller at stå på stald. Med skygge forstås f.eks., at kreaturerne kan søge skygge under et levende hegn på marken. Uanset hvilken form for skygge, der anvendes, skal alle kreaturerne have mulighed for at opholde sig i skyggen samtidig. En særlig varm periode i forbindelse med afgræsning er f.eks. solrige dage, hvor temperaturen er over 25 grader, og der er vindstille eller svag vind. Det følger endvidere af § 13, *stk. 4*, at kreaturer på græs skal have adgang til vand i umiddelbar forbindelse med afgræsningsarealet.

Det følger af § 13, *stk. 2*, at i ekstreme vejr situationer skal kreaturerne holdes på stald, medens de kan holdes på stald i de situationer, der er nævnt i det foreslåede *stk. 2* i § 41. Ved ekstreme vejr situationer forstås f. eks. en vejr situation med forhold, der kan være direkte til skade for dyrene som f.eks. stormvejr med fare for nedfald af el ledninger, væltede træer eller fare for beskadigelse af indhegningen omkring græsarealet. Unormale vejrforhold kan f.eks. være nedbør kombineret med blæst og lave temperaturer, men det vil altid være en konkret vurdering i forhold til kreaturerne i den enkelte besætning, om det vil være forsvarligt at sætte kreaturerne på græs.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde og indebærer, at loven ikke gælder – og heller ikke kan sættes i kraft ved kongelig anordning – for Grønland og Færøerne. Det skyldes, at dyrevelfærd i begge disse dele af riget er et anliggende for henholdsvis det grønlandske selvstyre og det færøske hjemmestyre.

Bilag 1**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov***Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om hold af malkekvæg og afkom af malkekvæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 470 af 15. maj 2014, foretages følgende ændringer:

§ 39. For bedrifter, der er etableret før den 1. juli 2010, finder loven først anvendelse fra den 1. juli 2014, jf. dog stk. 2-4.

1. I § 39, *stk. 1*, ændres »jf. dog stk. 2-4« til: »jf. dog stk. 2-5«

Stk. 2. For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder §§ 11, 12, 17 og 18, § 24, stk. 1 og 4, § 27, stk. 5, og § 32 først anvendelse fra den 1. juli 2016.

2. I § 39, *stk. 2*, ændres »12, 17« til: »12«.

3. I § 39 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* For bedrifter som nævnt i stk. 1 finder § 17 anvendelse fra den 1. juli 2022.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

4. § 41 affattes således:

§ 41. Loven finder indtil den 1. juli 2022 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2.

»**§ 41.** Loven finder indtil den 1. juli 2027 ikke anvendelse på bygninger, hvor kreaturer står opbundet (bindestalde), som er taget i brug før den 1. juli 2010, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på bygninger som nævnt i stk. 1.

Stk. 2. De bygninger der er nævnt i stk. 1, kan i perioden fra og med den 1. juli 2022 til og med den 30. juni 2027 anvendes, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Kreaturerne skal hvert år have adgang til græsarealer i mindst 150 dage i mindst 6 timer dagligt i perioden fra den 15. april til og med den 31. oktober. Kreaturerne kan dog holdes på stald,
  - a) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod unormale vejrforhold,
  - b) hvis det er nødvendigt for at beskytte marken mod skader ved unormale vejrforhold,
  - c) hvis det er nødvendigt for at beskytte dyrene mod alvorlige insekt- eller parasitangreb, eller

d) hvis dyrene skal insemineres, undersøges eller behandles af veterinære årsager på en måde, der nødvendiggør, at dyrene ikke opholder sig udendørs.

2) De i bindestalden anvendte bindsler vil give kreaturerne tilstrækkelig bevægelsesfrihed.

Stk. 3. Den ansvarlige for bedriften skal påse, at der for flokken af kreaturer, jf. stk. 2, nr. 1, sker skriftlig registrering af,

1) hvilke datoer flokken har haft adgang til græsarealer, og

2) datoerne for opstaldning af flokken som følge af de forhold, der er nævnt i stk. 2, nr. 1, litra a – c med angivelse af det konkrete forhold.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 6 finder anvendelse på opbundne kreaturer i bygninger som nævnt i stk. 1. § 13 finder anvendelse ved afgræsning af kreaturer, jf. stk. 2, nr. 1.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.